N. Inw. 5322/29.

XXIX

29/1 1889. 1.

Czas r. 1886.

Czas № 26 z 2 lutego 1886.

W Paryżu na dorocznym obchodzie, dla rocznicy powstania odprawionym 22 stycznia w kościele polskim Wniebowzięcia N. Maryi Panny, nabożeństwo za poległych w r. 1863. W kościele śpiewała pani W. Plucińska. Dnia 20 z. m. wieczorem w sali Tow. geograficznego odbył się wieczorek na [illegible] [illegible] [illegible] śpiewała bardzo pięknie pani W. Plucińska. [illegible] wieczorku była gra młodej pianistki panny Heleny Krzyżanowskiej, uwieńczonej w zeszłym roku nagrodą i medalem w [illegible] [illegible] pianistki. Gdy weszła do fortepianu rozległy się takie oklaski jak [illegible] przed ukończeniem [illegible] dyrektor kon-

zaznaczając aby umieścić dekora-
cyjnie które musiał on [illegible],
[illegible] oświadczyć się, że w tak niezmy-
[illegible] warunkach [illegible] talentowi
jak już przyznaniem wchodzącej jej
od razu pierwszej nagrody.

Czas № 42 z 21 lutego 1886.

Libretto do opery Żeleńskiego Kon-
rad Wallenrod przełożył na język
niemiecki Dr. [illegible]. Teraz
dopiero autor [illegible] o możności przygo-
towania opery do druku i wydania
wyciągu fortep. który rozpowszechni-
[illegible] operę [illegible]. ([illegible]
[illegible] aby Żeleński zamieszczał jakie
recenzje w Czasie [illegible] na-
turalnie dość często [illegible].)
Tak też umieszcza sprawozdanie
o [illegible] koncercie [illegible]

i zaznacza: „W różnych utworach poważ-
nych starszego pisania przedstawia się gra
p. Singera bardzo korzystnie, w utworach
trudniejszych obliczonych na wszechstronną
technikę — widać gdzieniegdzie, nie tylko
brak niektórych technicznych szczegółów
jak raczej mniejszą swobodę w opanowa-
niu trudności."

Czas Nr 57 z 11 Marca 1886.

Poszła i będzie śpiewać panna Smit,
na Maskaradzie litewskiej onegdaj
przezwana słowikiem litewskim.
Oddawna przebywa za granicą, ale od
czasu do czasu zwiedza Warszawę i tu
nie reklamuje się. Śpiewa „na pię-
ciu występów Dwa za darmo" na rzecz
teatru. Szkoła szlachetna i patryotycz-
na. Kiedy jej zaproponowano kon-
cert w Krakowie na cel dobroczynny

ku mamusia zgodziła się na to. „Nie
tylko dam się poznać w Krakowie
ale będę mogła pomodlić się na gro-
bach naszych królów, zobaczę wszystko
o czem tylko marzyłam — a kto wie
czy nadarzy mi się kiedy sposobność
tak dobra". Panna Machnicówna
przechodziła studja muzyczne w kon-
serwatorjum w Petersburgu; tam zwró-
ciła na się uwagę zdolnościami wy-
słano ją kosztem konserwatorjum do
Medjolanu do Lampertiego. Niedłu-
go potem zaangażowano ją do Tryestu
a powodzenie sprawiło, że potem za-
angażowano ją do Londynu. Odtąd on-
a przezywa się zaś Machnicówną.
Jeden z najświetniejszych sezonów tego sezonu
śpiewała Machnicówna z Adeliną Patti
było to podczas 25 letniego jubileuszu.

nu Adeliny Patti, którą oklaskiwano
w Convent Garden. Wielka śpiewaczka
wystąpiła Trebelli [illegible] partyą
Rozyny Malibranowé. Eleonora
i Rozana śpiewem swym zelektryzo-
wała publiczność londyńską a dzienni-
ki angielskie ze szczególnem uznaniem
obok tryumfu Adeliny Patti wspomniały
tryumf [illegible] Malwiny.
Wystąpienia z koncertem warszawski-
[illegible] akademickiego „~~[illegible]~~
„[illegible]" d. 15 bm. [illegible],
nie urządzono. [illegible] przy-
jęcie u Państwa [illegible]
[illegible] koncert.
Echo nr 68 z 24 Marca 1886.
Dnia 26 [illegible] koncert [illegible]
[illegible] d. 22 [illegible] koncert na
[illegible]

Czas N 69 z 25 Marca 1886.

Sembrich Kochańska da drugi koncert 5 kwietnia na cel dobroczynny.

Czas N 73 z 31 Marca 1886.

Dr Fr. Bylicki miał 28 b.m. odczyt o Wagnerze i Wagneryanizmie. Postępował w początku od dania poglądu na rozwój muzyki od końca zeszłego wieku po nasze czasy, a dalszy oceną szkoły włoskiej następnie romantycznej francuskiej do tej neoromantycznej. Włoska muzyka wykształciła melodyą ale popadła w jednostronność bo melodya śpiewu była jej jedynym celem, a tak tekst słów jak orkiestra miały tylko podrzędne znaczenie, zostały zaniedbane. W budzącej się francu

tamowaczy wzięli najsilniejszy udział
Niemcy a z tych znowu C. M. Weber
swoim Freischützem. Znacznie
dalej jeszcze posunął Ryszard Wagner
w którego twórczości niezmiernej wyra-
żnie potrzeba dzisiejszej epoki; Nowa-
niejsza głosi zasadę jeszcze dalej,
co przez innych narodów i dawniej-
szych pokoleń i przyniesie głosu do-
prowadzić należy do ostatecznych i
znów popchnąć w jednostronność mu-
zyczną wcale nie ładną. W „Lohengrin,
nie" w „Tannhäuserze" znajdu-
jemy jeszcze wspaniałe ensemble
w naturze przyjaciół a zwłaszcza w Tris-
tan und Isolde" potem w „Nibe-
lungach" i „Parsifalu" Wag-
ner już trochę odsuwać się począł.

Naśladowców znalazł Wagner dotąd dość i to we Włoszech Boito z we Francji Reyal. W samych Niemczech nikt w ślady jego nie wstąpił a znawców jego nie wszędzie ego w większości. Prócz miast nad wszystkich tylko Drezno i Wiedeń specyalnie hołdują Wagneryanizmowi. Berlin Lipsk i Hamburg nie tylko się nie entuzjazmuje ale nawet liczą wielu przeciwników jego przeciwników. W Polsce Wagneryanizmu nie ma. W prawdzie nie ma u nas dotąd szerszej odrębnej szkoły, ale jest także dążność do pracy i nauki w muzyce. Chopin był wielkim ale stworzona przez niego forma muzyczna nosząc tak wybitne piętno jego indywidualizmu że nikt jej nigdy nie może być poszed.

niszcząc w narodzie [illegible]! Mniemam,
że takie szkoły nic nie wytworzą. -
Czas Nr 74 z 1 Kwietnia 1886.
[illegible] Biernacki wydalony z Po-
znania gdzie od lat wielu mieszkał
i gdzie się ożenił przez był do [illegible].
Czas Nr 75 z 2 Kwietnia 1886.
W Paryżu na kazania ks. [illegible] St.
Kazimierza sprawdzi [illegible]
[illegible] i [illegible] Jan i
Edward Reszke.
Czas Nr 78 z 6 Kwietnia 1886
Pani Marcelina Sembrich z
Kochańskich Stengel ofiarowała,
Za czysty dochód ze swego koncertu
1390 złr na cele Dobroczynne.
Baron Konopka [illegible] publicznie
podziękowanie — na [illegible] roku 1831
[illegible] na Kolonię na pomoc
[illegible] nar. uniwersytetu [illegible] -

Czas N 89 z 18 Kwietnia 1886 -
Cało mnie i tez [illegible] Warszawie
wydało zbiór kompozycji na śpiew fort.
tyt: Arcydzieła muzyki historycznej;
najwiekszej francuskiej i nie-
mieckiej szkoły i objaśnieniami n,
zapełnił Mieczysław Horbowski
nauczyciel śpiewu.
Wybór [illegible] tej [illegible] francusko i gustow.
Czas N 117 z 23 Maja 1886 -
Odezwa tej [illegible] ponownie muzycznej
artysty skrzypka Henryka Korwin
Piotrowskiego. W Rosyi
mej z tej koncertu [illegible] Dyli,
[illegible] Piotrowski obda-
rzony talentem niezaprzeczonym
nie ~~[illegible]~~ powinien jednak przestać
występować w koncertach - gdzie za mało
jeszcze umie a to co umie [illegible] z

przyczyny występów zmanierowana.
Z dotąd jego wychodu miękkość tonu przerobiona
w pretensyonalną i sentymentalną mano-
kiernią sposób prowadzenia kantyleny,
ny nienaturalny mizdrzący
i często z wolą autora niezgodny.
Technika w pasażach gamach oktawa-
tach podwójnych chwytach niezgrab-
biona. Nadto pamięta zrobić koncer-
tant na początku lub wymyślanie
trudniejszych ustępów ze sztuką zdolności
i zręcznością jak to było np. w całej
miejscach pierwszej części koncertu
Mendelssohna.
Czwartek dnia 22 Czerwca 1886.
Na popisie szkoły Tow. muz. wczoraj
nie przedstawiono ani jednego ucznia
na fortepianie ani jednego numeru
skrzypcowego jeden wiolonczelowy

numer wokalny pieśni na wio-lonczello (a to cały szereg numerów) na skrzypcach i organach. Zasługą to pp. Ryllinga i Stagera tkwi i tu jest niezaprzeczona wina; m. O.

Czas N 148 z 2 Lipca 1886.

Adolfina Zimajerowa Polka, m. a.

Dawno występowała z wielkiem powodzeniem w teatrze Walhalla w Berlinie bawi obecnie w Monachium w teatrze am Gärtnerplatz. Pierwsze przedstawienie operetki Gillette de Narbonne sprowadziło liczną publiczność do teatru. Wywoływano ją kilkakrotnie a oklaski, że jej postawa i piękny śpiew podobały się powszechnie. Monachijskie dzienniki wyrażają się o niej z wielkiem uznaniem. Tego roku będzie w Zakopanem.

Czas nr 149 z 4 lipca 1886.

Akt włościański w Bieżanowie odbył się [illegible] w parafii krakowskiej [illegible]. Wykonano między innymi „Piosnkę włościańską" [illegible], Krakowiaka [illegible] etc. Składał się z 30 osób — 10 dziewcząt i 20 chłopców i mężczyzn. Organizatorem tego chóru jest X. Kurpiel proboszcz bieżanowski. Wykonali [illegible] odznaczyli się nad wykonaniem pieśni [illegible] muzykalnym tego ludu.

Czas nr 153 z 9 lipca 1886.

Panna Jadwiga Nowolecka uczennica szkoły śpiewu p. Ra[illegible] Dobrzańskiego z wielkim powodzeniem w [illegible] teatru p. [illegible]. Przyjęta [illegible] do Paryża dla dalszego kształcenia [illegible]

Dać koncerta w Tarnowie, Rzeszowie i
Zakopanem. Osoba która je urządza-
przyznaje jej wiele talentu.
N.B. Wł. Lodwig wystąpiły również
przeważnie pianistki z panną
wieczora grały i partye z Janem
Gallem z powodu odbywania Sprawy,
czy tastam — Gall zrezygnował
dla Lianowca z powodu koncertmistrza.
Czas od 1/2 z 31 listopada 1886.
Adolfina Zimajer przybyła
do naszego rodzinnego miasta
Krakowa. W marcu br. starają
się jej kontrakt w Berlinie w
„Walhalla". Przypadły się również
zaproszenia na gościnne występy. Po-
tem udała się do Wiednia [illegible],
[illegible] Görlitz, Hall, Kolonii
Wrocław, ostat. Lipsk, Drezno.

Prot. N 182 z 12 Sierpnia 1886.
pianista Piotrkowski przyjęty
z Ameryki do Towarzystwa polecony przez
Panią Modrzejewską [illegible] i
Markowi.
Prot. N 186 z 14 Sierpnia 1886.
Pannę Wdowińską [illegible]
[illegible] udzielony przy [illegible]
w [illegible] frontowym W.W. Świętego
w Warszawie.
Prot. N 197 z 29 Sierpnia 1886.
Sekcja Tow., w Krakowie [illegible]
[illegible] Krakowa [illegible]
[illegible] muzyki harmonii i [illegible]
[illegible] D. Władysław Żeleński
gry na organach Wincenty Rychling
gry na pianinie W. Kochanowski J. Blaszke
Antoni Płachecki Józef Sierostowski
W. Żeleński. Na [illegible] Jan Ostrowski.

16.

Koncerty Singer Gry na violoncelli
Józef Adamowski. Śpiewak solowy
Stanisław Niedzielski śpiew
chóralny Zastępca Dyrektora Wiktor
Barabasz.

Czas st. 200 z 2 Września 1886.

Wł. Józef Cyryl Śmietański
urzędnik w Kasie stacji
kolejowej pod Mödling. W r.
1884 na wiosnę dał się słyszeć w
Krakowie przez ... — Wyjątkowy
był na wiosnę koncert Dzięki Stoki
ego śpiewał i zaczął powracać powoli
do zdrowia a w roku bieżącym
spędziwszy 2 miesiące wśród gór
Szwajcarskich powrócił pokrzepiony do
Wiednia w którym od 1870
stale zamieszkał pracując jako nau-
czyciel w szkole Horaka.

Muzyka [illegible] mniej nam znana, [illegible] interpretatora a i z duszą [illegible], [illegible] Antoni Rubinstein i [illegible] mało [illegible] tik [illegible] względem artystycznym wykonania. Był on [illegible] kompozytorem fortepianowym. [illegible] [illegible] o [illegible] w [illegible] [illegible] na kilka tygodni.

Lutnia, [illegible] [illegible] Ibid.

Czas № 203 z 5 Września 1886.

Tow. muz. krak. Niebawem pojawi się Tow. wydział do wyboru i nominacyi dyrektora artystycznego a będzie to [illegible] Tow. w 1886 [illegible] z rzędu dyrektor.

Dotąd Tow. było [illegible] tego [illegible]

miasta a wszystkich mieszkańców, że
niektórzy członkowie jednego z Krakowów byli
ci wszyscy gonitwom kapryśnym.
a nawet niewidziane zazwyczaj. Przecie
lata w których Tow. wystąpiło raz, i
wyszło i istotnie dawniej znaczniej,
ma była osobliwie w r. 1868 czy
1869 kiedy śp. Moniuszko bawił
w Krakowie i naraził [illegible] tow.
[illegible] z własnych utworów [illegible] wy-
[illegible] Tow. [illegible] kiedy na [illegible]
[illegible] wystąpiło przeszło 100 śpiewaków
i zgromadzenie. W [illegible] do mnie
niemniej miałam że w Krakowie
jest wiele mieszczan i wielkich się
z niczego zrobić chodzi tylko o
człowieka mniejszego nad [illegible]
[illegible]. W ostatnich latach [illegible]
poczęło Tow. znacznie wolniej

nastąpiło w przyspieszonem tempie ..
jąc się i skupić to wszystko i wytworzyło
się błędne koło gdzie dyrektor skarżył
się na zbytnią [illegible] itd. i poparcia ze
strony publiczności a publiczność
na nieudany kierunek artystyczny.
Publiczność jednak obdarza każdego
nowego dyrektora wielką życzliwością
czekając na rezultaty z cierpliwością i
wyrozumiałością. „ Swego czasu
zostaje dyrektor (Niedźwiecki)
wszedł w [illegible] artystyczne [illegible]
wtedy [illegible] poparli te poparcia.
Z tego jednak nie skorzystał i tak
przyszło zniechęcenie stosunków
między publicznością i dyrektorem
a nawet rozdrażnienia z czego
wyrosła akcja Chodowskiego (Kara,
6 cz.) którą zawsze mówi się nie

nie dziecka przestaje nazwa-
niem wszego muzyka bez jakichkol-
wiek odpowiedniego rezultatu.
Z tego być może taka nie było my
w Polsce dość pracy lub okrągłych,
dziś ... dla tego to nabrało zwiastu
przekonania że w Krakowie nie-
ma ani talentów ani wytrwa-
łości ani zamiłowania dla sztuki.
Onegdaj w wieku lat przed ... Józef
Adamowski wiolonczelista myśl
stworzenia klasycznego kwartetu
a publiczności ... na m3,
czemu to nastąpiło —
Bez ... dotychczas —
Wobec ... dobrze ...

Franciszek Rylski

Józio Hofman 10 letni pianista
w Krakowie ... dał koncert
fenomenalny!

Czas N 205 z 8 Września 1886.

Marceli Madejski adw. krajowy zmarł w Grazu.

Czas N 208 z 12 Września 1886.

Tadeusz Petrykowski po 20 letnim pobycie w Ameryce przybył do naszego miasta. Jest on wynalazcą nowej metody nauki gry na fortepianie — ma on zamiar zostać jakiś czas w Krakowie i udzielać lekcyj zbiorowych po umiarkowanej cenie.

Czas N 226 z 2 Października 1886.

Tow. muz. Warszawskie. Wydział Tow. posiedzenie na którem dostano wybrać dyrektora. Pięć głosów p. [illegible] Adamowskiego a pięć na Barcewicza. Wiceprezes [illegible] oddał korzystnie [illegible].

do wyższego mu prawa ostrzega-
nia wnieść się z tem chcący,
bo został wzrastającym głosem.
Do tego patrz na W. Barabasza
Tonie ... str. 8.

Tymoteusz Adamowski brat
wiolonczelisty, skrzypek i prof.
kons. w Bostonie ... i ...
ur. w ... w Warszawie
z wielkiem powodzeniem.
... N 230 z 8 Paźdz. 1886.
w Kaczanowskiego ...
... na piano ...
... w ... golopp
... Zbiór pieśni polskich
na skrzypce i piano ...,
... Adama
Wasiakowskiego który ...,
... na ...

przedtem Kapelmistrza w Kołomyji.
Zelański wydał 2 pieśni do słów
Zygmuntowskiego Życzenia i [illegible]
Barkarola na 2 głosy. Obecnie
Kapelmistrz 57 pułku piechoty
Emanuel Żeromski wydał
walca na piano „Tej młodości".
Czas nr 204 z 10 Paźdz. 1886.
Por. Kapr. Nowiński [illegible].
1794 z 6 Paźdz. 1886 zapalony
muzyki człowiek [illegible] Tomasz
napisał Początki muzyki (Lw. 1818).
[illegible] pierwszym [illegible] [illegible]
się nauczycielstwem. 1824 został
prof. [illegible] w [illegible] a [illegible]
[illegible] 1834 mianowany w Instytucie
technicznym [illegible] 1864.
(polskie [illegible] historyja geograficzna).
W r. 1841 wraz z Kazimierzem

Warszawskim był nakładcą [illegible]
łyżi broni muzycznej. Wydawał
także fortepiany dla nauki
narodowej r. 1842 nakładem
Friedleina „Nowa szkoła na for-
tepian" składającą się z cząstek.
Żona jego była [illegible]
Klatury muzyczną, która miała
miejsca do jego czasów wyłącznie,
w [illegible] rzadko. Nakład ten wraz
z kliszami spłonął w pamiętnym
pożarze Krakowa.
Czas N 240 z 20 Paźdz. 1886.
W Toruniu umarł wiolonczelista z [illegible]
Zolańskiego — K. Nowacki [illegible]
[illegible] . . . [illegible] Daw-
ne czasy.
Czas N 247 z 29 Paźdz. 1886.
Wybitny samouk [illegible] [illegible]

Szczery [illegible] [illegible] w [illegible]
[illegible] w Nr. 267 [illegible] Dr Albert'a.
Czas Nr 255 z 7 listopada 1886.
Koncert Józefa Adamowskiego
odbędzie się w piątek (12 bm.) przed
wyjazdem Ad. wybiera się w podróż a
mianowicie do Lwowa i Warszawy.
Czas Nr 275 z 26 listopada 1886.
Tow. muz. D. 28 b.m. odbyło się dorocz-
ne walne zgromadzenie. Ze sprawo-
zdania za czas od 1go Września 1885
do 31 Sierpnia 1886. Tow. wykazuje
11 protektorów, członków było 311
zwyczajnych 10 [illegible] [illegible]
175 [illegible] z [illegible] 87 [illegible]
Majątek Tow. wynosi w realno-
ściach [illegible] [illegible] [illegible]
na 31 Sierpnia 886 razem 65892 zł.
25 ct. Deficyt 7259 zł. 30 ct.

Rozbiór 7 1502 r. Sol, potem wystąp.
Przeszłam Szlachtowski —.
Czas N 276 z 2 Grudnia 1886.
Stanisław Niewiadomski obejmuje
w Tow. muz. naukę śpiewu
solowego.
Czas N 280 z 11 Grudnia 1886.
Mierzwiński otrzymał od króla
szwedzkiego za występy w Sztokholmie
złoty medal.
Czas N 292 z 22 Grudnia 1886.
Odbył się popis w szkole muz. pani
Flory Gaszyńskiej piano —
i Popis muz. w szkole piano
p. Salamońskiej (Sdraków muz.).
Ks. Władysław Żeleński nie zamierza,
czy w tym roku urządzić zespołu
Dań, natomiast Bylicki z każdego
go koncertu i wieczorku.

Czas. r. 1887.

Czas Nr 6 z 9 Stycznia 1887

Mierzwiński przyjechał z Wiednia do Lwowa gdzie jeden raz tylko wystąpi. Dochód wynosił 2597 złr. które rozdał w [illegible] dobroczynnych. Potem przyjechał do Odessy. Z tamtąd rozpoczyna tournée po Rossyi. W kwietniu udaje się do Belgii i Hollandyi.

Czas Nr 12 z 18 Stycznia 1887

W piątek na koncercie wygrano „Wodzian“ Żeleńskiego „W Tatrach“ obraz charakterystyczny na wielką orkiestrę op. 27. Musikalisches Wochenblatt pisze o nim bardzo pochlebnie.

Czas Nr 16 z 21 Stycznia 1887.

Sembrich Kochańska bawiąca obecnie w Wiedniu zaproszoną została d. 10 lutego do [illegible] [illegible] na korzyść

matki królowej hiszpańskiej na
herbatę na którą był zaproszony także
Pan – Następnie [illegible] wszystkich
uczestniczących z małżonkami i wy-
bitnie wystrojonych. [illegible] spie-
wała wszystkich zachwyceniem – Cesarz
prosił go szczególnie o mazurka „Gdy-
bym ja był [illegible] na miejscu”
co pojedynczo [illegible] oklaski
i uznanie cesarza. [illegible] na
[illegible] przepyszny garnitur brylantowy.
Intendant ~~teatru~~ p. Bezecny za-
czął [illegible] do
opery wiedeńskiej.
Oprócz tego dzieła w Wiedniu Krakow-
[illegible] z wielkiem powodzeniem.
Czas Nr 22 z 28 Stycznia 1887
[illegible] zamieszcza szkic biograficzny
koncertującego tam obecnie Hansa Bülowa.

Czas nr 22 z 28 Stycznia 1887

Sembrich Kochańska wystąpi 28 b.m.
w operze Warszawskiej w przedostatnich [illegible]
Dnia [illegible] lutego rozpocznie gościnne wy-
stępy w operze petersburskiej, potem
uda się do Hamburga i Frankfurtu nad
Menem; 15 Marca rozpocznie gościn-
ne występy w wiedeńskiej operze nadw.

Czas nr 39 z 18 lutego 1887

Bawiący obecnie w Paryżu Władysław
Górski urządził tam koncert złożony
z utworów samych polskich kompo-
zytorów Chopina, Moniuszki, Żeleń-
skiego, Noskowskiego, Wieniawskiego,
Paderewskiego i samego autora.

Czas nr 44 z 24 lutego 1887.

Wł. Żeleński nadesłał swą [illegible]
Dawnych utworów Tow. muz. na pr-
[illegible] i [illegible] — [illegible]

publiczności do większego zapew-
nia się muzyka i nowo reorganizo-
wanem Tow.

Czas № 51 z 4 Marca 1887

Pani Stolzman Ryglicka któ-
ra z takiem powodzeniem dała się słyszeć
na piątkowej produkcji muzycznej, da
się jeszcze raz usłyszeć we wtorek
w teatrze przed wyjazdem do Mo-
[illegible].

Czas № 55 z 9 Marca 1887

Ryglicki zamieszcza w feljetonie
szkic biograficzny koncertystki
obecnie do Krakowa Teresy Tua.

Czas № 59 z 13 Marca 1887.

Na rzecz Tow. muz. odbyło się w teatrze
przedstawienie z żywemi obrazami z
Maryi Malczewskiego z muzyką
Raczyńskiego. Ryglicki mu-

muzykę [illegible] za między
sobą i nadto mnpocześnie kompozycye
Żeleńskiego i Noskowskiego a przecież
na się za dużo o wiele a o wiele więcej
wymaganego.

Czas N 60 z 15 Marca 1887

Pani Wanda Klastowska wystąpi
w nas 16 bm. z koncertem [illegible]
artystka pochodzenia z Pragi
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], która
od r. 1877 [illegible] się już występując, kiedy
debiutowała w Pradze w teatrze
włoskim pod [illegible] [illegible].
Od r. 1878 występywała w koncertach
pod nazwiskiem męża.

Nb. Panna [illegible] Nawrocka-
[illegible] robi [illegible] dalszego
[illegible] się [illegible] grania
nagle koncertu.

Czas № 80 z 8 Kwietnia 1887.

Panna Kazimiera Heinemann ukończyła studya śpiewu u Lam-pertiego (ojca) w Medyolanie. Osie-dla się w naszem mieście i bę-dzie udzielać lekcyi śpiewu.

Czas № 86 z 16 Kwietnia 1887.

Sambosch Karol uczeń [illegible] udaje się po ukończeniu nauk gimnazyalnych wy-stąpił w Wiedniu na [illegible] do Akademii.

Czas № 102 z 5 Maja 1887.

x Krzyżański Dr teologii regens chóru i organista przy kościele archi-katedralnym w Poznaniu bawi w naszem mieście. Wydaje on pismo poświęcone przeglądowi muzyki ko-ścielnej.

Czas № 111 z 15 Maja 1887.

Dn. 20 bm. odbędzie się wieczór Tow. mu-
na którym weźmie udział Panna Pichol-
ła Bosnowska Dawniej ucze-
nica Bylickiego potem Żmietań-
skiego a ostatniemi laty kształcą-
ca się w Krakowie. Wyjątek z Krainecke.
Czas N 139 z 21 Czerwca 1887
W Krakowie Odbyły się popisy
w szkole muzycznej Pani Sala-
mońskiej Wolnej w szkole for-
tepianowej panny Karoliny Ma-
kowskiej i Dna potęży. Zaś w
kościele Ś. Barbary śpiewała mezzo-
sopran ma Tomańska (naj-
częściej słyszymy czasem w koncertach).
Czas N 145 z 28 Czerwca 1887.
Odbył się popis szkoły Tow. mu-
zycznego 18 d. Wśród tego wszystkiego
wyróżnia się przed Panna potrzeb.

utworzona konserwatoryum. Wtedy
myśl ta natrafiała na rozmaite prze-
szkody, nie ostatniem jednak powo-
dem wyjechania udało się p. Ferdy-
nandowi Wilkoszowi przeprowadzić
projekt statutu który ułatwi do
potwierdzenia okólnie podanym
zostanie i na którego podstawie
Tow. będzie mogło otworzyć w przyszłym
roku tak potrzebne Konserwatoryum.

Czas nr 150 z 8 Lipca 1887

Adelina Zimayer udała się do
Ameryki i występuje tam z powodze-
niem, obecnie śpiewa w N. Yorku.

Czas nr 155 z 10 Lipca 1887.

Ponieważ wotowano na 8 bm. zgromadze-
nie ogólne członków Tow. nie z-
powodu braku kompletu nie przy-
szło do skutku przeto w myśl

z 12 złr. [illegible] odległości się [illegible] w
dniu 11 bm. bez względu na ilość
zebranych.
Celem obrady było [illegible] 8 3/5
co do [illegible] I [illegible] (niektóre)
przeciw [illegible] wydanej przez [illegible]
na [illegible] przeciw narodowości [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
w Krakowie od [illegible] b.r.
Kraj Nr 158 z 14 lipca 1887
J. [illegible] prof. Uniw. Warsz.
[illegible] w tym [illegible] [illegible] w
[illegible] miejscach [illegible].
Kraj Nr 159 z 15 lipca 1887.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — w [illegible],
[illegible] Nord [illegible] — bez
[illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible].

Jan i Edward bracia Reszke, [illegible] występują z powodzeniem w Londynie.

Czas Nr 166 z 23 Lipca 1887.

Wydany w Krzyżanowskiego w Krakowie na fortepian W. Żeleńskiego „Orły polskie" marsz i „Pożegnanie Krakowa" polonez.

[illegible] Dobrzycka [illegible] [illegible] w cyklu „złotych godów".

Czas Nr 196 z 28 Sierpnia 1887

P. Mikuli po przeszło 20 letniej działalności jako Dyr. Konserwatorium we Lwowie otwiera z d. 1 Września 1887 własną przez rząd koncesjonowaną szkołę muzyczną.

Czas Nr 198 z 31 Sierpnia 1887.

Szkoła Towarzystwa Muzycznego w Krakowie rozpoczyna kurs zimowy d. 1 Września br.

Nauki udzielać będą: a. Zasad muzyki i części elementarnej harmonii - b. harmonii wyższej c. Kontrapunktu

Wł. Żeleński

b. Nauki gry na organach W. Ryttling

c. Fortepianu. Barabasz W. Błaszke J. Płachecki Antoni, Żeleński Wł.

d. Skrzypce Singer Wincenty

e. Wiolonczelli Nowaczek Karol

f. Śpiewu solowego Mirecki Stanisław, śpiewu chorowego (ćwiczenia obowiązkowe) Barabasz W.

Nauka gry na instrumentach i śpiewu solowego odbywać się będzie łącznie dla 2-ch uczniów w jednej godzinie lekcyi każdy uczeń obowiązany jest przez całą godzinę lekcyi być w nauce udzielanej każdemu przez nauczyciela.

Kraków 19 Września 1887.

Otwarcie konserwatoryum krakow. zapowiadane przez wydział Tow. Tow. muz. z powodu zbiegu okoliczności ulegnie pewnej zwłoce. Dla nas, kształcenia fachowego w naszej rozpr., czyni szkoła muz. tejże Tow. konsorcyum w dłuższy byłby dotychczasowego, niech dziś nie oczeko od tego czynione będą starania celem przygotowania rozpoczęcia nauk w konserwatoryum.
Czas N 207 z 11 Września 1887

Br. Bylicki grać będzie w pawilonie głównym wystawy na fortepianie Wiktora solnej fortep. fabryki Woronieckiego
Czas N 208 z 15 Września 1887

Stanisław Niewiadomski sprawozdawca muzyczny Dziennika Polskiego zwraca nas telegrafowanie o oświadczenie że nie jest autorem artykułu p. tytułem

"Biuro muzyczne" zamiejscowego w tymże [illegible].

Czas. d. 208 z 10 Wrześ. 1887

Panna Oktawia Księżycka uczennica berlińskiego konserwatoryum ma zamiar podczas wystawy wystąpić z koncertem. Następnie zaś [illegible] zimowego otworzy szkołę śpiewu.

Panna Hermina Jaworska wystąpi w drugiej połowie października z koncertem na fortepianie z klawiaturą Jankego. Ukończyła ona chlubnie konserwatoryum wiedeńskie i należy do dobrych pianistek. Razem z Jankiem swym dawnym nauczycielem zaprezentuje [illegible] przed [illegible]. Wynalazca wytłumaczy przed tem publiczności układ i znaczenie nowej klawiatury.

Czas N 209 z 14 Września 1887.

Panna Jadwigi Iwanowska pianistka z Warszawy która [illegible] przed [illegible] u nas dała się poznać i Panna Doroty Szlezynger pianistka z Warszawy, której [illegible]; pianistka z wiedeńskiej szkoły — Pana [illegible] — [illegible], [illegible]. Panna [illegible], [illegible] — [illegible] wiele [illegible] i ~~[illegible]~~ z [illegible] techniką [illegible], [illegible]. [illegible] temperament [illegible] jej gra wiele [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible].

Czas N 218 z 24 Września 1887

Z [illegible] koncert [illegible] nie odbędzie się (Pn. [illegible])

Kraj N 222 z 29 Września 1887.

Panna <u>Helena Herman</u> z prowin-
cji z Warszawy [illegible] do Krakowa
Scena Warszawska [illegible] — zna-
ne [illegible] i [illegible] Paradis
Petersburga [illegible] i t.d. Od[illegible]
[illegible] w [illegible] a [illegible] lat
[illegible] tam robiła w Warszawie
jako Krzyna w Cyganie [illegible]
występowała w [illegible], Mignon
[illegible] w [illegible], [illegible] w
[illegible], [illegible] w [illegible]
[illegible] i t.d. [illegible] jednak [illegible] jej
[illegible] [illegible] [illegible]
z „[illegible]" i „Carmen" Ta-
[illegible] [illegible] [illegible] w War-
szawie [illegible] powodzeniem.
Krakow [illegible] będzie [illegible]
[illegible] w [illegible] [illegible].
[illegible] — [illegible] [illegible].

Czas № 241 z 21 Paźdz. 1887.

W Tow. muz. na wieczorku d. 19 bm. z prawdziwem uznaniem przyjęto pierwszy kwartet smyczkowy pod kierunkiem Singera [illegible] z jego [illegible].

Nb. Ma się odbyć w Krakowie koncert Wagnerowski [illegible] [illegible] niemieckich orkiestr.

Odbył się z Rybackim № 254 z 6 listop. patrz dział sprawozdania - [illegible]

Czas № 264 z 18 Listopada 1887.

Znany w Krakowie Zygmunt Nosowski [illegible] o tym [illegible] przyjętym [illegible] o Paryżu [illegible] do klasy fortepianowej prof. [illegible] przyjęto go jednogłośnie na 120 kandyd. z których 10 tylko mogło być przyjętymi. Uczy się on dotąd muzyki tylko w Krakowie u Żeleńskiego.

Czas N 268 z 22 Listopada 1887

Na wieczorze Tow. muz. grała
Panna $\overset{\text{Klamrotki}}{\text{Jaworska}}$ na klawiatu=
rze Jankego.

Czas N 270 z 25 Listopada 1887.

Tymoteusz Adamowski da kon=
cert w Warszawie 30 bm. a w Kra=
kowie 5 Grudnia. W obu koncer=
tach weźmie udział brat jego wio=
loncellista Józef Adamowski.

Czas N 273 z 29 Listopada 1887.

Tow. muz. [illegible] w dniu zgroma=
dzenia sprawozdanie od 1 Września
1886 do 31 Sierpnia 1887. Wykonano
9 wieczorków 2 koncerty i w [illegible]
[illegible] produkcyj 3 msze w kościele.
Uczniów było 329 nowych 184 z tych
98 bezpłatnych. Majątek 5784 złr 13 ct.
Dochód 6839 złr 76 ct. Rozchód 7345 złr 94 ct.

Czas № 278 z 4 Grudnia 1887

Tomasz Rybicki zamieszcza
w feljetonie [illegible] [illegible].
[illegible] Aleksandra [illegible]
[illegible] [illegible] pianisty
i [illegible] [illegible] [illegible]
Tymoteusza Adamowskiego
następującego zaraz po [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible] w [illegible] Prof. [illegible].
[illegible] [illegible] i Józefa
Adamowskiego wymienia
się Rybicki z wysokim uznaniem;
niemniej nie [illegible] że
Józef Adamowski zrobił od
roku znaczne postępy. (№ 280).
Czas № 289 z 18 Grudnia 1887
Adolfina Zimajer [illegible]

się w Krakowie według amerykańsk.
gazety The New York Clipper
z 27 Sierpnia 1887 we Lwowie
(~~Kraków~~ Czas przestrzega na Kraków).
w r. 1860 jako córka rzeźbiarka.
w r. 1876 przyjęta do tegoż teatru,
nie w r. 1880 w Warszawie i 1881
w Berlinie w Wallhalli i t. d.
potem w Krakowie.

Czas r. 1888.

Czas N° 4 z 5 Stycznia 1888.

Konserwatoryum muzyczne. Wydział
Tow. muz. postanowił niegdyś aby można
najspieszniej konserwatoryum muzyczne w
naszem mieście, nie czekając na razie
z pomocy rządu. Wydział krajowego,
lecz opierając się jedynie na funduszu ~~na~~ ale
jakich dostarczy Rada miasta i krakowska
Kasa oszczędności i Dyrektoriom kon.

serwatoryum mianowany Władysław Żeleński profesorami zaś pp. Singer, Nowacek, A. Mirecki, Rychling, i W. Barabasz.

Czas № 9 z 12 Stycznia 1888.

W Państwa Solamońskich odbędzie się 15 b.m. poranek muzyczny we współudziałem Izydora Hoch'a i Nowaczek'a na rzecz pomnika Mickiewicza.

№ 13. W Solamońskich odbywają się dość często i rok rocznie tego rodzaju poranki muzyczne we współudziałem miejscowych artystów i amatorów.

Czas № 12 z 15 Stycznia 1888.

Konserwatoryum. Tow. muz. w Krakowie otwartem zostanie z dniem 1 lutego b.r. Konserwatorium założone jest przez Krak. Tow.

muz. i jest instytucyą do kształce-
nia we wszystkich gałęziach muzyki
jako sztuki i umiejętności w sztuce
dramatycznej i naukach pomocni-
czych. Konserwatoryum w swojem łonie
będzie uczyć śpiewu, gry na instrumen-
tach, teoryi i historyi muzyki, dzie-
dzin estetyki, sztuki dramatycznej
i ćwiczeń scenicznych. Szkoła nauk
stworzoną będzie w miarę funduszów
Tow. muz. którego staraniem będzie
również powiększenie liczby przedmio-
tów wykładowych. W końcu każdego
roku szkolnego odbywać się będą pu-
bliczne konkursy i publiczne popisy
uczniów ze wszystkich kursów. Chcący
pobierać naukę w konserwatoryum musi
być sam lub też jego rodzice albo praw-
ni zastępcy członkiem Tow. muz.

w Krakowie. Wiek minimalny powyżej którego nikt do konserwatoryum wpisanym być nie może wynosi: dla szkół niższych lat 11 dla szkół wyższych lat 16. dla szkoły śpiewu solowego 16 dla szkoły dramatycznej u kobiet l. 15. u mężczyzn lat 17. Kobiety wyżej lat 20 a mężczyźni wyżej 24 nie mogą być przyjęci do konserwatoryum. wyjątkowo wypadki nad wyraz [illegible] na muzyka, t. j. pełnej formacji szkolnej. Czesne wynosi w kursach niższych rocznie 60 zł. a w wyższych 90 zł. W pierwszym roku uczęszczania do konserwatoryum żaden uczeń od opłaty czesnego uwolnionym być nie może.
Dzieli naukę z postępem 6. Dobrym kto pierwszy ukończył i jest [illegible]

nie będziemy, może później uwolnić,
nie od opłaty czesnego. Dyrektorem
Konserwatoryum mianowany Dr
Wł. Żeleński. Grono nauczycielskie
jest następujące. 1. prof. śpiewu
solowego Stanisław Niedzielski, śpiewu
chóralnego Wiktor Barabasz 2. gry
na fortepianie oddział wyższy Wład.
Żeleński gry na fort. oddział niższy
Wiktor Barabasz gry na skrzypcach
Wincenty Singer 6). gry na wiolonczeli
Karol Nowaczek 7) gry na organach
Wincenty Rychling 8. teoryi muzyki
(zasady muzyki, harmonia kontrapunkt
kompozycya) Wł. Żeleński. Wpisy zacz…
Nauki gry na fortepianie udzielać
będą wyjątkowo na dotychczasowych
warunkach do końca br. szkolnego t. j.
do 30 Czerwca br. pp. Józef Blaschke

i Antoni Płachecki. Dotychczasowi
uczniowie szkoły Tow. nar., mają
przy wstępie do tamtego. Uczą się na
zastosowania dotyczącego wstępnego
egzaminu.

Nro 18/10 z 17 Stycznia 1888.

Wychowańcy zakładu X Siemarski
grali wczoraj w kościele N. P. Maryi
pieśni o Bożym Narodzeniu na instru-
mentach dętych. Pewno,
nie dobrego porządku. Orkiestra ta
składa się z 26 chłopców w wieku
od 10 do 18 lat. Nauczycielem mu-
zyki w zakładzie tym p. Józef
Skarsławski który tą orkiestrę
stworzył i wyćwiczył. Jest d. także
nauczycielem śpiewu w tut. gimnazyum
imienia Sobieskiego. Kształci muzykę
/Cel instytucyi?/.

Czas od N 21 z 26 Stycznia 1888.

Panny Wanda i Jadwiga Orłowskie które przed paru laty dawały koncerta w naszem mieście bawią obecnie we Lwowie i zamierzają przybyć do Krakowa w przejeździe do Pragi. Potem udają się do Poznania a stamtąd do Królestwa polsk.

Czas od N 24 z 29 Stycznia 1888.

Stanisław Windakiewicz zamieszcza w felietonie Czasu od N. 24 do N. 27 z 2 lutego br. artykuł o znakomitym [illegible] w szesnastym wieku ~~Wał~~ Bekforka lutnisty. Walenty Greffius inaczej Backfort urodził się r. 1507 w Braszowie z osad saskich w Siedmiogrodzie. Młodość jego jest nieznaną. Dopiero w r. 1549 przyjęty został do służby królewskiej Zygmunta Augusta.

z pensyą roczną 90 złotych i przebywał
w Polsce przez lat 17. Gra jego
oczarowywała i zachwycała [illegible]
niezwykłą i ~~[illegible]~~ wrodzoną naturą króla.
To mu zjednało w Polsce sławę. Wyja-
tki z życia na węgierskim [illegible]
Taka ogromna płaca wynosiła [illegible] 150 zł
potem do 100 talarów rocznie o-
trzymywał przez [illegible] na
Litwie.
„Takiego rodzaju była muzyka [illegible],
[illegible] za którą go tak ofiarnie obdarzano,
zawsze miała się wielką powagą
przez [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
że ona była szczególną i posiadać
musiała swoje skoczne osoby w po-
równaniu do muzyki polskiej.
„Muzyka polska nosiła na sobie
piętno kościelne, posiadała tria i

Dzięki ścisłej szkolnej [illegible] pro-
wadzia. Przed Bakfarkiem wystąpił
w Polsce jako znakomity kompozytor muzy.
Wacław z Szamotuł po Bakfarku
autor melodji do psalmów Kocha-
nowskiego Gomółka.

„Ponad ten wiek nie wzniósł
się żaden inny nasz muzyk
z czasów a wszakże też nawet sa-
modzielnego pokroju. Da się zapisano na
pierwsze lata panowania Zygmun-
ta I. [illegible] Dalsi muzycy przed
Bakfarkiem to także [illegible] muzyka
[illegible] o której wz-
wzmianka [illegible] się z zjazdu
wiedeńskiego w r. 1515. Wiado-
mo o kapeli królewskiej składają-
cej się z Tatarów i wygrywającej na
długich trąbach [illegible] [illegible]

kawałki. Był jej natomiast się na
zawsze, niedoścignie przed zmieniającą
się czasem formą a jej utworkowie
nazywali się jeszcze za czasów Zygmun-
ta Angerta bardzo charakterystycznie:
żywiołowość, impresjonistyczne współ-
czesnej polszczyźnie pisarki. Nie
trudno od godności ze muzyka ona
złożona za Zygmunta Angerta i
innych polaków (Otto Kilki, Czar-
nierka Maciej, Dusza Szadrej,
Wilhelm Jan i t.d. Pracowicie
dukasz był namiętnikiem
królewskim do wykonywania tekstów):
nie umiała grać o wiele więcej
jak fantazyą a może jakie utwo-
ry podobne dalekie do dzisiejszego
marsza z wykonywano przy uro-
czystych ogrodach i pochodach.

Muzyki wyższej stylowej, a naturalnie
i orkiestralnej nie było. Gdy więc przyszła
jaka uroczystość dworska a w czasach
Odrodzenia bywało to dość często, natem-
czas część jej uroczystości wypełniał
śpiew lutnisty cudzoziemskiego
który sam sobie towarzyszył na lutni.
Tak bywało przy wielkich ucztach, tak
śpiewał włoch Krzysztof Clabone
Epinicion Kochanowskiego w obec-
ności Batorego ułożony przez poetę
na obchód zwycięstw moskiewskich
wielkiego króla w Warszawie.
Podobny stan rzeczy panował także i
po mniejszych dworach polskich.
Szlachta grała na dudach; ci którzy
byli we Włoszech, przywozili ze sobą
znajomość gry na lutni i lutnie
zakupywano w Wenecyi. Lecz jednych

i drugich osobno się samo przez się
było bardzo mozolne. Radzono więc
zrobić w ten sposób że co majętniej-
szy to trzymał sobie lutnistę lub
organistę do rozweselenia jak mówio-
no myśli swojej. W aktach napotyka
się często na ludzi noszących nazwę
muzykantów Jan Lelek z Borzęcin-
na u Dzierżgowskiego prymasa,
Wawrzyniec Margoński u Krasiń-
skiego. Stanisław Lasotek u
Myszkowskiego biskupów krakow-
skich, Marcin Kampanowski
u Bonara wojewody sandomier-
skiego. Musiano utrzymać zarów-
no organistę, którego potrzeba u
biskupów rozumiem ale skąd się
także muzyka bierze u wojewody
tego nie wiemy. Widocznie muzy-

Przyznali się także mniej na grze na lutni, lub też i śpiewie Kasparowo-skiego tak nazwano. Zresztą pamiętać należy, że w XVI wieku rozpowszechniło się wśród szlachty węgierskiej mnóstwo dilettantów i lutnistów, a tu była potrzeba organisty. Na zabawach bowiem podobnych przygrywano najczęściej tylko muzyki na regale lub ~~kwi~~ klawicymbale czasem pojawiała się cała kapela jak w rękopisie Dmitskowskiego, albo wreszcie śpiewała sobie do tańca cała rozbawiona drużyna szlachecka. Zwyczaj ten jeszcze obecnie istnieje.
Co za stosunek wobec takiego stanu rzeczy posiadał Bakfark? Naturalnie był on przedewszystkiem

znakomitym lutnistą w [illegible], [illegible] (? wyż.). Jest wiadomo także że był on kompozytorem i r. 1566 wydał nakładem [illegible] zbiór swoich utworów, który przypisany Zygmuntowi. Zbiór ten były to pieśni do tańca „Volumen Cantionum musicis numeris proportionandis [illegible] [illegible]" jak mówi moje źródło (Annales Nat. Germ. Artistar I 81 w Padwie, Annales Juristar I 168 także w Padwie):
Wydanie owych kompozycji było ostatniem wystąpieniem Bakfarka w Polsce przed swoim uwolnieniem się od służby na dworze Zygmunta wyjechał do Niemiec. Był czas jakiś w Poznaniu. potem wstąpił na dworze Maksy-

milionach wrocławskich ukazujące się w Poz.,
wie pod Warszawą i umarł tam w
22 Sierpnia r 1876 [illegible]

Czas nr 27 z 2 lutego 1888.

Dnia [illegible] odbyło się uroczyste otwarcie nowo
Koła muzycznego [illegible] [illegible] dwudziestolecia
tutaj w sali lokalu Tow. muz. rozpo-
częło się od [illegible]. Całe Tow. pod
kierownictwem [illegible] odśpiewało,
a potem ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
prezydent Dr [illegible] miał
mowę, między innymi ~~[illegible]~~
wspominając o byłej barwie ka-
wakiej po zniesieniu której
powstało w Krakowie r. 1866 To-
warzystwo miłośników muzyki pod
nazwą „Muza" które w r. 1876
przybrało nazwę Tow. muz.
Przez fundatorów [illegible] [illegible]

Tow. na założenie formalnej szkoły
i dla tego Tow. zgromadziło się do
tego że dobrowolnie do Tow. zgłaszają-
cych się nauczycieli udzielali w Tow.,
wszystkim zgłaszającym się uczniom
nauki w mieszkaniu za pewnem umiar-
kowanem wynagrodzeniem. Atoli
było więcej nauczycieli przez Tow. nie
należących i nauka nie była wy-
kładana według pewnego planu
i dla tego potrzeba formalnej szkoły
coraz więcej czuć się dawała.
Rozpoczęto więc starania o kon-
cesję było wiadomo że Rząd w miejsce
zniesionej [illegible] uzyskania kon-
cesji na się wziąć nie odważy, [illegible] się
więc zebrano i uzyskano z
funduszu kasjerskiego nocnego
kwotę 2600 zł. od reprezentacji.

miasta Krakowa w sumie 1600 złr.
Tow. muz. zobowiązało się dawać
w sumie 1000 na zasiłki dla ko-
[illegible] pozycja zasiłek w
sumie 1500 złr.
Starano się o upaństwowienie bez-
płatnie [illegible] [illegible]
czemu [illegible] Rząd nie zgadza,
nie się do otwarcia szkoły muzycz-
nej jako zakładu państwowego
jednak gotowa jest szkoła muzyczna
w innej drodze powstałej instytucji
utworzonego.
Gdy nie było nadziei aby ta szkoła
jako krajowa fundacja bądź też
jako miejska fundacja miasta sta-
nęła mogła więc Tow. muz. zgodziło
się z [illegible] tej szkoły mając to
na uwadze iż na [illegible] [illegible] [illegible]

celem jest Tow. utrzymanie odpowied-
niejszy. Ułożono statut regula-
min i plan nauki na czas zamia;
mianowano nauczycieli prof. Rygiela,
za Zaleskiego i Juwortego Konser.
N. Z końcem Stycznia br. odbył się
ostatni egzamin publiczny uczniów tutejszego
Towarzystwa.

Czas od 41 z 19 Lutego 1888.

Panny Bukowskie dzięki rad. Rylicki
przed Panna Jadwiga wiolinistka podwier-
dza za każdym występem talent któ-
ry miała a jeżeli ten się nie rozwinął się,
tak jakby się mógł rozwinąć to przypisać
należy nieustannemu podróżowaniu
i nieustannym występom. Panna Wanda
pianistka traktuje fortepian bez żadnej
pretensji grywa kawałki krótkie i nie
zbyt trudne a jest to piękne co [illegible].

wała gręz wasz na usługi siostry."
Czas № 47 z 26 lutego 1888.
Pan Gall wydał nakładem Krzyżanowskiego,
gdzie „Piosenka z ogródka" Nowaka,
mazura Rosnowskiego. w Gebethnerowie –
Warszawie opracowanie wydanie J.
Nowakowskiego „Szkoły na fortepian"
opracowane przez Rudolfa Strobla
i Ign. Krzyżanowskiego i Nowo
wydana symfonia „Listy pośmiertne"
Wilhelma Froschla (śpiewy solo,
gęsta i chórowe).
Czas № 50 z 1 marca 1888.
Koncerty dawane w Petersburgu
Aleksander Zarzycki i Aleksander Michałow-
ski dawnych, którym niezwykle gorącego
przyjęcia, zarówno od prasy jak pub-
liczności Zarzyckiego jako kompozytora
i wykonawcy Michałowskiego jako pierwszorzędne-
go pianisty europejskiego.
Paweł.

Czas od 53 z 4 Marca 1888.

Adam Wasiński(?) Dyrektor orkiestry w
Kutnowskiej(?) [illegible] [illegible] swoją
[illegible] [illegible] na fortepian.

Czas od 73 z 28 Marca 1888.

Młoda pianistka panna Iza
Bozniańska(?) córka [illegible]
na wystąpiła [illegible] [illegible]
z [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] na koncercie,
[illegible] z powodzeniem.

Czas od 87 z 15 Kwietnia 1888.

Wiolonczelista Nowacki [illegible],
przybył do Warszawy [illegible] w roku
koncert na swój dochód — który
[illegible] [illegible]. Ogólnie mówiąc
Pan Now. jest to [illegible] i pracowity
młody człowiek posiadający znaczną
[illegible] a to wszystko razem daje

przekonuję się z czasem wykształ-
cić się może na bardzo dobrego
wiolonczellistę. Obecnie gra jego nie
zasługuje jeszcze na nazwę koncertowej.
Czas N 96 z 26 Kwietnia 1888
W Paryżu koncertowali W. P. Górski
Paderewski i Stojowski grali
na koncercie Górskiego z wiel-
kiem powodzeniem.
Czas N 114 z 19 Maja 1888.
X Surzyński urządził przy pomocy
chóru Tow. sw. Wojciecha koncert
historyczny. X Sur. jest wydawcą
czasopisma „Muzyka kościelna“
także Pomników muzyki kościel-
nej w Polsce w XVI i XVII wieku.
Dalej Ks. Dyrektorem chóru mającego
na celu rozpowszechnienie arcydzieł
obcych i swojskich historycznych dawnych muzyki
kompozytorów i dzisiejszych.

Czas N 117 z 23 Maja 1888.

P. Zygmunt Sachocki (Poniński) zaangażowany został do opery Petersburskiej i bardzo się podobał po wystąpieniu w Aidzie w roli Amonasra.

Czas N 124 z 2 Czerwca 1888.

Hieronim Aleksander Józef Korczak Salamoński syn Józefa właściciela dóbr – oficer wojsk polskich z r. 1831 ozdobiony krzyżem virtuti militari zmarł dn. 30 Maja b.r. w 74 roku życia. Dobra majątkowe Państwa Salamońskich były już porozsprzedawane.

Czas N 143 z 24 Czerwca 1888.

W Konserwatoryum odbyły się popisy od 16 do 21 b.m. i uznano postęp w ogóle za zadowalniający. Na popisie całe było bardzo licznym na [illegible] uprzywilejowanym

przez Ministra wyznań i oświaty prof. konserw. wiedeńskiego p. Józef Dachs.
Iż dnia 28 Czerwca br. odbył się publiczny popis.

Czas № 154 z 8 Lipca 1888.
Ministerstwo wyznań i oświaty przyjęło z entuzjazmem z d. 1 Maja br. do wiadomości i z uznaniem [illegible] nowy [illegible].

Czas № 164 z 20 Lipca 1888
W Konserw. rozpoczyna się kurs szkolny 1 Września 1888. Profesorowie: Władysław Żeleński dyrektor kons. dla sztuki gry na fortepianie wyższej szkoły dla harmonii kontrapunktu i kompozycji, prof. Wiktor Barabasz, i Władysław Wasikiewicz, Józef Piasecki dla gry na fortepianie, W. Singer skrzypce, [illegible] Ks. Nowacek, wiola, A. Mirecki śpiew solowy.

Andrzeja [illegible] Rzeblinga organisty.
Czas Nr 179 z 7 Sierpnia 1888.
O.P. [illegible] Skibiński Dyrektor
Towarzystwa w ~~Krakowie~~ Tarnowie
i ~~[illegible]~~ [illegible] Dąbrowski znany
nam z koncertów udaje się na
podróż artystyczną do galicyjskich
miejsc kapitulnych.
Czas Nr 195 z 26 Sierpnia 1888
Dembowska [illegible] śpiewaczka będzie
przez cały sezon zimowy w operze
włoskiej w Petersburgu.
Czas Nr 229 z 6 Paźdz. 1888.
Odbył się koncert kompozytora
Władysława Paszkowskiego który
wyjeżdża do Wiednia.
Czas Nr 254 z 6 Listopada 1888.
Do listopada [illegible] odbyło się zebranie
[illegible] organizacyjne [illegible]

Lutni w Krakowie. Wczoraj przyjęli rozpoczęły rządy pod panem Jaworzyńskim jako przewodniczą-cym.

Kd. Wałówna Tow. św. Wojciecha Kraków jest dyrygentem p. Dec. Tow. to wykonuje co niedzieli pod dyrekcyą Deca w kościele Św. Anny najznakomitsze utwo-ry muzyczne.

Czas N 281 z 7 Grudnia 1888.

Panna Izabella Borowska uczen-nica Pilchowskiego następnie p. Śmietańskiego a zarazem konser-watorskiego pod Raimanem i Weis-bachem da 10 bm koncert —

Kraków Kd. Na Krzyżu odbę-dzie Błądzić się w ... muzycz-na 12 bm pod kierunkiem G. Jawińskiego

Czas N 289 z 18 grudnia 1888.

Założone przed 2 laty w Tarnowie
Tow. Św. Wojciecha celem podniesie-
nia śpiewu i muzyki kościelnej
w Dyecezyi Tarnowskiej cieszy się
z pomyślnym powodzeniem i rozwija
się pod dyrekcyą Stefana Surzyńskiego
dyrygenta chóru katedralnego w
Tarnowie i zarazem professora gry organo-
wej i śpiewu w szkole organistow-
skiej. Równie pomyślnie rozwija
się założona staraniem Tow. Św.
Wojciecha szkoła organistowska
licząca obecnie 20 uczniów. Nauka
rozłożona na 3 lata. Dyrektorem
szkoły jest X Infułat Dr Stanisław Wal-
czyński wykładający w niej liturgikę
Katecheta X W. Obarzański. Naukę
gry na organach śpiewu figuralnego

i starszego Stefan Żeromski,
Naukę sprawa ludowego i historii
[illegible] [illegible] [illegible] z
L. Wilczyńskiej [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
we 2 [illegible] ~~[illegible]~~ o [illegible] [illegible].
[illegible] 10 miesięcy
Odi Bylicki w tym roku
[illegible] [illegible]
o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Antoni [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Klemensiewicz
i [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

4804

Gazeta Krakowska r. 1796.

Gaz. Krak. N 67 z 24 Sierpnia Ao 1796.

Warszawa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kuchmistrzowi na Dworze J. C. M. komendanta Xcia Auersperg. Dnia 21 bm. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miasta dla [illegible] pozostałej illuminacyi i wybornej muzyce w [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] na ~~[illegible]~~ prezydent miasta J. P. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z Xiężną [illegible] [illegible]

Gazeta Krakowska r. 1797 i dalsze brakuje w bibliotece Ossolińskich dopiero

Gazeta Krakowska r. 1802

Gazeta Krakowska N 57 z 18 Lipca 1802.

Wypis z Rękopisu pod tytułem [illegible] i [illegible] o życiu i obyczajach Górali i

Sanoka arcybiskupa lwowskiego. —
Grzegorz tak z ojca jak i z matki szlachet-
nego rodu urodził w Sarmacyi blizko
źródeł Wisły w lichej wioszczynie.
Gdzie dziecińctwo swe przepędził. W młodym
jeszcze wieku z ojcem do Wieliczki przyje-
chał a w 12 roku „na los się pu-
„ścił, gotowy raczej znosić najtward-„
„szy los poniżki, niżeli ojcowskiej
„surowości, której gdy ulegać nie
„mógł, sprzeciwiać się zbrodnią są-
„dził. Popęd młodego wieku już
„do tego już do innego prowadząc go
„miasta, aż dopiero w Krakowie do-
„tknąć mu pozwolił. Tu dopiero
„swoich zabawił i cały się naukom
„poświęcił. Władze uważywszy o
„prywatne i publiczne sprawy się
„w języku niemieckim, udał się do

„Niemniej za Łabą czyli Elbą, gdzie w
„krótkim czasie tak daleko w języku
„niemieckim postąpił, iż trudno było
„rozeznać, czyli płynniej ojczystym
„czyli też obcym tłumaczył się językiem.
„Takowa zaś przez lat przed wojną księgą i
„miasta zwiedzając, aby nabyć wiary,
„którego zwiedził i pełen uczonym zawo-
„dem celował, stał jednym z pośród
„uczniów uczonej.

Zażywał też okrutnie z cnoty i nau-
ki swej w Krakowie i zostawał też tym
doktorem nauk przyrodzonych mianowa-
ny. Czasu zaś niedługim do ~~stan~~
małżeństwa przywiódł się, ślubowi
duchownemu i — „Okrutnie zaś,
„Krocie probostwo w czytelnych
„blisko Krakowa a za radą papieża,
„udał się do Bononii a potem

„i do Florencyi do papieża Eugeniu-
„sza IV, który wypędzon z Rzymu
„schronił się do Florentynów w nie-
„[illegible] [illegible] trwających,
„gdzie był najpierwszej przyjęty. Tam
„gdy się podług woli jego stało, ledwo
„uzyskał pozwolenie powrotu do ojczy-
„zny; albowiem chciano go koniecznie
„w kollegium Kapelanów papieskich
„zatrzymać, a nawet chciano i poniewol-
„nie."

Objął więc probostwo a nawet i kano-
nię sanocką ~~[illegible]~~ zwrócił na się uwa-
gę nie tylko ogółu ale i królewskiego
dworu. Władysław król polski gdy
na tron węgierski wezwanym zo-
stał, pamiętny Florencyi i Grzegorza
uczciwości zawołał go do siebie na
nadwornego Kapelana i był z nim

do końca tej mozolnej wyprawy.
Potem czas jakiś na Węgrzech
przebywał u dobrego Korwina.
(: Wołdi ... Grzegorza z Sanoka
Polacy wielu mógł przez to od
Niemców narodem między Polo-
nami a Germanami .... roa-
... Rozmawia w sztuce
i obrzędach kościelnych jak też mowie pow-
szechnej i wyrazami się rozdzieli.
Narodowi zaś swego którą jest mową
wyprowadzili z ojczystego języka
„Albowiem w książąt, gór,
zamków i ... ojczystych
wyprowadzając się przyznawanie ...."
Kronikarz jest, która wprowadził
w macierzystym języku Pola-
kami się nazywali."/
Potem powraca do Polski i obiat..

co przez króla Kazimierza na na-
leganie [illegible] arcybiskupa lwowskie-
go zamianowany został i aż do 75
był [illegible] [illegible] w [illegible].
Życie to napisane jest przez Kali-
macha w 1554 roku.

Gazeta Lwowska N 71 z 5 Września 1802
Z powodu zaprowadzenia nowego
magistratu - udał się dotychczasowy
Magistrat z nowo ustanowionym
do kościoła OO. P. Marji w [illegible]
z zgromadzeniem [illegible]
i [illegible] na nabożeństwo pod-
czas którego przygrywała bardzo
dobrana muzyka. Potem udali
się wszyscy [illegible] do domu
W. JP. Kluczewskiego na [illegible].
[illegible] nowego magistratu [illegible]
[illegible].

Gazeta Krakowska r. 1803. Dalej
lata 1804, 1805, 1806 brakuje
w bibl. Ossol. następuje

Gazeta Krakowska r. 1807.
nic ważnego nie ma.

Gazeta Krakowska r. 1808.
nic ważnego nie ma.

Gazeta Krakowska r. 1809.
z dn. N 67 z 20 Sierpnia 1809.
W Krakowie obchodzono z ~~powodu~~
~~urodzin Napoleona~~
~~wywołania [illegible]~~ Na-
16 bm.
poleona wielkie uroczystości
na cześć jego. Teatr polski
Bogusławskiego zjechał tu z
Warszawy i grano tego dnia
operę "Królowa Golkondy" po
której okazała się wspaniała deko-
racja z popiersiem Napoleona
wśród ozdób jaśniejących.

kto Niech żyje – przecież dośpiewa,
na dźwięk pieśni Dąbrowskiego
zawołali przez widzów i entuzjastycz-
nym publiczności.

Gazeta Krakowska № 90 z 19 Listop. 1809.
Wskutek zawarcia Traktatu Wiedeńskiego
w dniu 14 b.m. odbyło się dnia 16
listopada b.r. przy publicznym obchodzie
uroczyste powrócenie i otwarcie
nauki Polakom przywróconej w
szkołach przy główniejszych Krakowskich
uroczystem wezwaniem Ducha św.
i uczczeniu w kościele akademickim
Kollegiaty Ś. Anny przy wybornej i
chęci własnej kapeli zgromadzo-
nej śpiewana przez X Kanonika
Markiewicza.

Gaz. Krak. № 103 z 24 Grudnia 1809.
Według programmu ustanowionego

na uroczystość powrotu wojska
polskiego po udzielonem Kampa-
nii 1809 i przybycia do stolicy
Xtw. Warszawskiego pomiędzy inna-
mi uroczystościami – Dał także
Tow. Karol Wołszewski i [illegible]
[illegible] na cześć zwycięskiego woj-
ska Dn. 22 bm. publiczną [illegible],
[illegible] na której [illegible]
[illegible] na [illegible]
[illegible] wykonany był [illegible]
[illegible] kompozycji Józefa
Elsnera [illegible] Towarzystwa.
Gaz. Krak. N 104 z 27 Grudnia 1809
Z powodu powrotu wojsk do War-
szawy – grała także [illegible]
muzyka militarna naprzemian
marsze z opery "Porzucona ofia-
na" i opery "Lodoiska".

Gazeta Krakowska r. 1810.

Gaz. Krak. N 10 z 4 lutego 1810.
Na pogorzelców [illegible] i dobrze
po prowadzonej za namową dokt.
med. Franciszka Lutkowskiego
zgromadziła się, która publiczne
Towarzystwo a ,,nawet Amatorki
[illegible]" zgromadzali się, bo,
[illegible].
Lata od 1811 do 1824 brakuje.

Gazeta Krakowska r. 1825.

grywa w krakowskim teatrze narodowym
pod dyrekcyją [illegible] tragedye
i dramaty a nawet i opery i kilka
razy ,,Przerwana Ofiara" tłumaczona
z niemieckiego przez [illegible]
muzyka Wintera.
,,Żony zastawione" [illegible] z
franc.

Dodatek do N 20 Gaz. Krak. z 9 Marca 1825
Jutro we Czwartek d. 10 bm. na po-
mnożenie pozostałości po śp. Woj-
ciechu **Hermanie** byłym Dyrek-
torze Orkiestry teatralnej krakow.
Dana będzie wielka opera w 5 aktach
z dzieł W. Bogusławskiego z muzyką
Cherubiniego „Dwa Dni trwogi;
czyli Wodziwoda Paryski.

Dod. do N 26 Gaz. Krak. z 30 Marca 1825.
W nadchodzący Wielki Piątek
w kościele S. Anny o godzinie 6 po
południu wykonywana będzie wiel-
ka Muzyka pod naczelnictwem [illegible]
[illegible] Pękiela stałego kompo-
zytora S. [illegible] i dyrektora muzyki
przez Amatorów muzyki w
zupełnym komplecie. —

Tow. Przyjaciół muzyki

Za ~~[illegible]~~ dozwoleniem i pod opieką rządu udzielonem ma zaszczyt zawia- domić Szanowną Publiczność iż dnia 21 kwietnia br. to jest w Wielki Piątek będzie dana Muzyka ~~woltska~~ wokalna w kościele XX. Dominikanów o godz. 5 po południu.

Dod. do N 31 Gaz. Krak. 17 kwietnia 1825

Dnia 17 bm. na benefis Józefa Wy- gozywalskiego dana będzie Tragedja w 5 aktach Maska żelazna, potem Komedja w 1 akcie „Weksel" z fran- cuskiego. Między Tragedją a Komedją grane będą dwa walce nowo polonezy, z których w jednym ma solo Klarynet i trąbka pocztarska skomponowane przez Beneficyanta.

Dnia 24 bm. dana będzie Komedja

opera w 1 akcie z włoska nowa mu-
zyka JW. Pani Krakowianki Grodzic-
kiej „Obiadek w Magdanii."
NB. Od Maja do Lipca br. nie
widać przedstawień teatralnych
Dodatek do Nr Gaz. za r. 1825 brakuje.

Gazeta Krakowska r. 1826.

Dnia 8 Stycznia grają w teatrze
Tyrmanda z PP. Śliwińskiemi Flet
czarodziejski Mozarta. Kraków
d. 12 Stycznia Weigla „Familia
Szwajcarska" / Kraków Teatr
d. 22 Stycznia Rossiniego „Tancred"
d. 26 Stycznia Martiniego w 2
aktach „Rzecz rzadka czyli
Piękność złączona z cnotą"
d. 16 Lutego Haralda „Handel
na żony" d. 5 Marca Izoarda
Nicolo „Filary" (Joconde)

Dod. do Gazety Kor. N 32 z 19 Kwietnia 1826.
Dn 23 tm na benefis Józefa Wygrzy-
walskiego Koncertystora opery Dana
tu będzie nowa między [illegible] —
nieudawana opera w 2 aktach z
muzyką benefisyanta „Wesele
Krakowskie czyli Pan dobry ojcem
poddanych". —
Dnia 27 Kwietnia 1826 komedio[opera]
„Pan i Pazie" w 2 aktach
tenor Żelazowski będzie śpiewał rolę
Pana.
Dod. do Gaz. Kor. N 9 z 14 Maja 1826
Na benefis Jankowa Żdanowskiego tenora
opera w 3 aktach z francuskiego Bertona
„Alina królowa Golkondy"
Dnia 28 Maja opera Dalayrac'a „~~Hu~~
„Gulistan Hulla Samarcandyi" na
dochód całego Towarzystwa.

Dopiero dnia 18 Czerwca 1826 ——
przedstawienie teatralne z państwem
Niedzielskimi. Dwa przedstawienia
potem znowu nic.

Dod. do Gaz. Kr. z 27 Sierpnia 1826 N. 69.
Dziś w niedzielę 27 bm. przybyła tu
złożona z pierwszych aktorów lwows-
kiego teatru opery kompania, któ-
ra miała koncert dać w sali tea-
tru wielka muzykalna zabawa
składająca się z najpiękniejszych w
teraźniejszych czasach lubionych pieśni
w których znana tu P. Goebel a
teraz Pani Zimmerman i jej
mąż p. Zimmerman polecą się
względom Szanownej publiczności.
Dnia 10 Września br. w Teatrze
narodowym przedstawienie jako
w wilię ogłoszenia Rzeczypospolitej
Krakowskiej

Dnia 17 Września nowe przedstawie.
W [illegible] d 20 Listopada 1826
opera czarodziejska w 3 aktach z nie-
mieckiego Kauer'a Kapelmistrza
teatru wiedeńskiego. „[illegible] opera
Królowa Dniestru”.
Dn. 21 Listop. na benefis Pana
Szymkow[illegible] nowa melodrama
ze stosowną muzyką w 4 aktach
„Rokolana” czyli Powstanie Grod-
[illegible] w Morel”.
Na żądanie publiczności 30 Listopada
powtórzono [illegible] opera Królowa
Dniestru — a 30 tm. na bene-
fis Elżbiety Niedzielskiej dano
będzie druga część tej opery.
Na żądanie powtórzono 10 Grudnia
Towarzystwo przyjaciół muzyki w
Krakowie ma koncert miesięczny

zrazowana publiczność że w dopełnie-
niu swych ustaw odbędzie popisowa
muzyka dnia 11 Grudnia 1826 w Sali p.
Knotza.

Dalsze lata 1827 do 1847 brakuje.

Gazeta Krakowska 1848.

Dnia 15 Marca b.r. w sali Knotza
koncert Władysława Dzyckiego.
Gaz. Krak. N 72 z 29 Marca 1848.

D. 29 b.m. Władysław Dzycki były
więzień polityczny razem z amatora-
mi, uczniami akademikami tutejsze-
mi, da koncert na wsparcie swo-
ich byłych towarzyszy niedoli.

Od Lipca 1848 redaktorem Gazety
Krakowskiej jest Wład. Dzycki.
Gazeta Krak. N 180 z 10 Sierpnia 1848.

Pianista Ignacy Krzyżanowski przy-
był do nas i da koncert.

Dalej dnia 20 Sierpnia dali koncertów.
na biedniejszych studentów
Gaz. Krak. N° 221 z 29 Września 1848
Szczepanowski dał koncert
i Publiczność muzykalna miała
tylko sposobność widzieć każdego znako-
mitszym talentów. Pani Szczepa-
nowskiej rodem z Anglii.
Gaz. Kr. N° 239 z 10 Paźdz. 1848
Przybyła z Francyi zamieszkanie ma-
na wiadomość nasza pianistka P.
Wilhelmina Horodecka. i dała koncert.
Dnia 26 Października w współudzia-
łem Szczepanowskiego i Styczyń-
skiego.

Ruch literacki w 1878 I

R.L. N 4 z 26 Stycznia 1878.

Dn. 22 b.m. odbyło się nabożeństwo ża-
łobne w kościele OO Dominikanów za
poległych w r. 1863–1864. Na chórze pod
kierownictwem p. Frodla wykona-
li amatorowie Requiem i z hymnem pol.
W zeszłym tygodniu przedstawiono
u nas 3 aktową komiczną operę
Lud. Grossmana „Duch wojewody"
do której libretto napisał Anczyc.
Duch wojewody nie był dotąd znanym
we Lwowie. Muzyka lekka wdzięczna,
na o narodowych motywach ~~...~~
zyskała produkowano w Wiedniu Pradze
i Petersburgu –

R.L. N 5 z 2 lutego 1878.

Wyszło tu album karnawałowe zbiór
niek tańców znanych w świecie

muzykalnym w utworach kompozytorów
S. Orzelskiego [illegible] i 2 polki Eugeniu-
sza Głuzińskiego o mazurze i S.
Kazimierskiego polka francuska.
piękne i [illegible] szczególniej mazur
Gd. N 7 z 16 Luty 1878
W 12 b.m. przedstawiono w naszym teatrze
pierwszy komiczną operę ks. Ponia-
towskiego „Don Desiderio”. W
szeregu komicznych oper jakie nam
współczesna podała jest Don Desi-
derio niezaprzeczenie wysokie
miejsce zajmuje do [illegible] Offen-
bachowskich — charakter jej [illegible] muzyki
jest jednak nie polski lecz przeważ-
nie pomiędzy francuskim i włoskim,
lecz [illegible] w niej i mo-
menta przypominające myśl polską
jak np. [illegible] pierwsza arya sopranowa

Znać rzecz artystycznego [illegible] jest wyrok
rzucony na tle marmuru który nad-
zwyczaj miło wygląda z daleka.
Wszystkim dla czytelnika być jak widać,
na przemawianiu kosami, bo śmiało
z daleka widzi się tędy ze wszystkiego nie
jak my obcy myśli było się wyraźnie
którzy [illegible] już jest zapoznawany.
Wszystko motywu jakiekolwiek za przystępne
nie zapowiada i z daleka się z przy-
jemnością.

Rd. N 10 z 9 Marca 1878

Tow. mu w Poznaniu [illegible]
sprawozdanie za rok ubiegły okła-
zuje było deficytu 197 mark 09 fe-
nigów. Zwracamy [illegible] szczególnym
tego Towarzystwa ~~[illegible]~~ wybornym koncert
pomocą p. Grusiewicz [illegible]
wszystki nas [illegible] swego talentu.

K. L. N 11 z 16 marca 1878.

Adam Gross. Umarł 2 stycznia mat.
po dziesięcioletniem we wsi Kiemieździ-
cach w guberni Radomskiej.
Urodził się w Warszawie w 1818 z ojca
prawnika. Uczył się w szkole Księży pijarów
na Żoliborzu. Po zamknięciu tych szkół
po powstaniu w 1831 pobierał dalsze
nauki w gimnazyum powiatowem
którego 1837 wstąpił do szkoły rządowej
w Warszawie skąd 1841 przybył do Lubli-
na jako patron trybunału. Za patryo-
tyczne prace i należenie do związku
Wysechowskiego i Grzowskiego pracu-
jącego przeciw rządowi carskiemu
i założeniu Moderunnu który w 1843
został odkryty — został Gross w
1844 skazany przez sąd wojenny
do kopalń w Nerczyńsku.

Poprzednio kilka lat w szpitalach, u-
wolniony na osiedlenie mieszkał w
Nerczyńskim Zawodzie później w
Irkucku skąd w r. 1857 po wstąpie-
niu na tron teraźniejszego cara został
powrócony do kraju. Po powrocie do
Polski mieszkał jakiś czas 1858 w
Warszawie sprawując interesa praw-
nicze z dawnej ordynacyi Zamojskiej.
Następnie udał się do Lublina i tam
pełnić przyjął obowiązki patrona trybu-
nału lubelskiego. Ostatnie lata jego
życia upłynęły w [illegible] lubelskim
kolega jego z Syberyi Jan W[illegible].
Przez lat kilkanaście odznaczał się wzorem
sprawowaniem zawodem lecz dotknięty
apopleksyą, na lat kilka przed śmier-
cią musiał go porzucić. Pochowany
[illegible] i [illegible] pozostawił się

w lipcu 1877 do wsi Bieniędzice
wysłano swego brata młodszego Józefa
w paru miesiącach [illegible].
Na wygnaniu wyrobił sobie miłość
towarzyszy i [illegible] zesłańców
tamtejszych mieszkańców. Wśród
najpiękniejszej młodzieży [illegible] swobod-
nego umysłu i żywego humoru.
wykształcony [illegible] na
nauce i muzyce. Dawał lekcje na
fortepianie i jemu to zawdzięcza
[illegible] Syberyja w [illegible].
[illegible] iż [illegible] w niej rozszerzył
na większą skalę pomiędzy tamtej-
szymi mieszkańcami zamiłowanie
do gry na fortepianie. Nazwisko
jego [illegible] się złotemi w dziejach
kultury Syberyi. Występował także
w koncertach w [illegible] i [illegible].

i biegłą grą swoją zabawiał żołnierzy. Obdarzony talentem kompozytorskim komponował piękne melodye, które wygrywane na zgromadzeniach swoich śpiewali, słodząc jego pieśniami gorzkie i przykre chwile tęsknoty za krajem. Utwory jego muzyczne pełne oryginalnego charakteru rozeszły się następnie po całej Polsce. Muzykę i ilustracje do ballady i piosnki, na poezye Mickiewicza, Bohdana Zaleskiego, Gustawa Ehrenberga, Waltera Scotta, Aleksandra Wężyka, Aleksandra Chodźkiewicza i Goethego. Wyrobił sobie, jak pisze Wójcicki, oddzielny styl balladowy wiele uczucia, głębszej myśli i powagi pełni duszy. Najpiękniejsze jego melodye były te które skom-

ponowił do Orkiestranki Pani
Twardowskiej Treści sztuki do Sta-
wiarczy „Legenda wiosenna —
Pieśń lady Mortimer" — Śpiewacze
pisane na 4 głosy, Pielgrzym —
Ballada Małgosi i inne śpiewy
w Fauście które przetłumaczył w
Nieszczęśliwym Żarnowie Aleksander
Kasprowski bardzo dobrze.
Utwory te mazurki Grossa nie zostały
wydrukowane.
Co prawda do opłaty od tej pracy
pracowniczej nie mają tyle co na wy-
granie oddawać się muszą.
Wszakże w Polsce ... dobrodziejstw,
twego z całą duszą pisać tylko.
Z tej epoki wydał Polonez i Kra-
kowiak „Kamień na Kamieniu"
~~pod~~ w Warszawie pod literami A.G.
NB. podpisano G.G. (może Agaton Giller?)

Kl. N 12 z 23 Marca 1878

13 letnia rocznica Matki Panna Majewska przypomina się gorąco.

Na wsi Bielany pod Warszawą zmarła 16 Stycznia br. Natalia z Lipińskich Janowska córka sławnego Karola L. także z zamiłowaniem oddająca się muzyce — Niektóre jej kompozycje wyszły z druku — te które dawniej tworzyła dedykowała Chopinowi.

Kl. N 13 z 30 Marca 1878

W Drohobyczu zaszczytnie 10 Żydów weszło do rady miejskiej wybrano pp. Korytyńskiego Albina, Stanowicza Karola i Hawrycza Juliana.

Według Warszawskiego Wieku komisja konkursów międzynarodowych na wystawie powszechnej w Paryżu

pracowita praca o polskich organistach.
Zgłoszona przyznaniu dzieło komi-
sji Wiktor Każyński zamieszkały
obecnie w Paryżu na ulicy N: 15.
Kd. N 15 z 13 Kwietnia 1878
Adolf Sonnenfeld dyrektor War-
szawskiej orkiestry skomponował
operę do libretta niemieckiego
„Doża w Wenecji.
Dyrektorem Warsz. Tow. Muz. został
na rok bieżący wybrany Żeleński
Kd. N 17 z 27 Kwietnia 1878
W drugi dzień Wielkanocy wystąpił
u nas w Zdrojowym p. Władysław
Miller urodzony, bas którego
śpiewem zachwycano się w pierwszo-
rzędnych teatrach włoskich hiszpań-
skich i portugalskich. Miller jest
Warszawianinem i ojczyznę

Wandy Miller Krasnowskiej której
był nauczycielem śpiewu. Zmarły
wskutek powstania opuścić Warsza-
wę w której swoją artystyczną ka-
rjerę rozpoczął w roku 1864 przeby-
wa za granicą.

K. d. N 20 z 18 Maja 1878.

W Wiedniu wystąpiła jako śpiewacz-
ka z zaszczytnem powodzeniem panna
Marya Rydlińska. Zaangażowana
do teatru w Parmie. Dal-
sza nauka u Ziółkowskiego
głos silny i przyjemny. Wystąpi-
jej przed narzeczonym ojczyzni-
anego Stolemana.

† 8 K. Agaton Giller z emigracji
dziś obszerny życiorys Wiedyski-
na ks. Tarnowskiego w K. d. N
21, 22, 23, 24, 25, 26 i 27 i dalsze.

Władysław Tarnowski po upadku
powstania 1864 pojechał Tarnowski
d. pracowania studyów muzycznych
wyjechał do Lipska do konserwatoryum
pod Moschelesem. Już wtedy jako
uczeń konserwatoryum odznaczał
się wyjątkowemi przymiotami i sa-
modzielnością talentu. Kompozycje
które i wtedy pojawiały się w Lipsku
posiadają wielkiej namiętności du-
cha dla którego nie wystarczały
dotychczasowe formy. Przechylił
się zupełnie na stronę Wagnera
tam w latach 1865, 1866 i 1867.
Z Lipska przeniósł się na czas
jakiś do Monachium, z którego
a następnie do Rzymu gdzie
przez lat kilka ciągle pracował
pracując pod przewodnictwem

Liszta, który go niezmiernie cenił i jego kompozycje wykonywał na koncertach. Na koncercie u Pani Szwarz w Rzymie grał z pewnego wieczora w duecie raz jeden z Tarn. utworów. Potęga improwizacyjna Tarn. zaczęła odkrywać jednym z największych improwizatorów muzycznych naszego stulecia. „Pod wrażeniem jednej improwizacji którą, jak twierdzi, grana była genialnie i prędko na fortepianie [illegible] się zbiegły motywa wskazujące na młodego Władysława i Oto nimi wstępcu, który mnie przenikał!”

W r. 1866 wydał w Lipsku „Zarys historyi muzyki przez Dr. Franka-Brendla tłumaczył z niemieckiego

Dalej „Lisztycka symfonika" stwo-
rzył dr Brendel z dodatkiem arty-
kułu krytycznego niezwykłego
Ludwika Kadena Gołąba
spolszczył W. T. Lwów 1870.
Napisał także sprawozdanie z
uczczonego koncertu „Orkiestra" które
zostało wykonane w Paryżu będąc przez
kump. na tę uroczystość osobiście
do Paryża zaproszonym.
Oprócz tego przetłumaczył na
polskie znakomite dzieło
Berlioza „O Instrumenta-
cyi" Przekład ten nie został
dotąd wydrukowany i pozostaje
w rękopisie. Instrumentacyi wyszła się w Wiedniu.
Napisał tragedię „Joanna Grey"
(Lwów nakładem Gubrynowicza 1874)
poprzedzoną symfonicznym

prologiem — „Lady Joanna Grey" miał
się niebawem okazać tomem utwo-
rów dramatycznych Ernesta Buttnego
z w nim zapowiedziana została
trylogia dramatyczna pt. Ostatnie
dni, Kapitanowie i Dramat
Śmiech (La Commedia") przeznaczona
jak zwykle z Tarnowskiego nn.,
wypominaniem tym przyczyną, okazała,
wyrzuceniu w tradycyjnej [illegible] i my,
aby dramatyczne Tom ten jednak
ola braku roboty nie dokazał się.
Kraków dn. 10 sierpnia 1898

Prośba Maslowa [illegible]
Dziecinnem rozgłosiła na Litwie
gdzie w Wilnie Baśnią się piana
Dr Karola Ateńkie w r. 1867
zapisała się na [illegible] w Peters-
burgu

<u>Natalia Janotha</u> występuje w Anglii z powodzeniem.

<u>Echo muzyczne i teatralne r. 1887</u>

Echo No 171 z d. 8 Stycznia 1886.

<u>Z Estetyki Dźwięków</u> przez Edwarda Hartmana.

Muzyka uważaną jest od dawna za sztukę piękną wyrażającą przedewszystkiem uczucia i wrażenia a wzbudzającą myśli tylko w tworzeniu. Tak rozumie określała <u>ją Kant</u>

Tom <u>IV</u> str. 197-188.

Jeżeli oczyścimy abstrakcyą ze strony głębszej muzykalnej i trzymać się będziemy tylko formalistycznego widzenia (dźwięku): to muzyka jest najniższą sztuką która ze sztuką dobierania barw na jednym stoi poziomie, ponieważ jeżeli jej środki uważać będziemy za czynniki wyrażenia idei to będzie ona jeśli nie najwyższą ze sztuk to obok poezyi najodpowiedniejsze zajmie miejsce

W prawdzie idee muzyczne nie są pojęciami ani określonemi myślami ale przyznać trzeba że w wielu rzeczach muzyka porusza nasz u- myśl głębiej i szerzej nawet niż to czyni poezya. (str. 203).

W tem określeniu widzimy pamiątkę z całej estetyki Kanta rozdwojenia pomiędzy formaliz- mem a idealizmem, wypływające stąd z tej zasady, że wszystkie idee są to idee nieścisłe i ogólne (205, 200) odnoszące się ma- [illegible] [illegible], że wartość sztuk polega [illegible] na umyśl i [illegible] myśli przez nie pobudzonych; stąd naturalnie wniosek że idee muzyczne i [illegible] wartości dla u- myślu nie posiadają. (205.)

W Schellingu przebija znowu jego absolutny idealizm w sposób nader charakterystyczny. Objaśnia on mianowicie że „formy muzyczne nadają te stany,

wiska realnego formami rzeczywisto-
Arystoteles (Tom V str 501) i objaśnia to
zjawisko na pytagorejską „harmo-
nię sfer" która ... wspominano jako złoty
dźwięk wydawany przez obroty ciał niebieskich.
Wszakże już Sokrates mówi (u Platona) „Ten
jest prawdziwym muzykiem kto w zmysłowo
postrzeganej harmonii umie się wznieść
do nadzmysłowej, dostrzegł intelligencyi
wraz do ich proporcyi.
W przeciwieństwie z Schellingiem, Hegel
Hegel stawia także subjekt jako przedmiot
muzyki. — Uważa on za treść sztuki
nie fakta ale ich odbicia w fantazyi.
Większe uwagi Hegla o muzyce ograniczają
się na zewnętrzn. spostrzeżeniach o stosu-
nku charakterystyki do melodyi i harmo-
nii i do tekstu. Co do strony formalnej
co przytem wywodzi z [illegible] owego i realnego

punktu widzenia różnych się tylko ubył
ogólnie nie wdając się w jej uzasadnie-
nie. Szkoła Hegłowska (Vischer, Zei-
sing, Carrière, Schasler) zajmuje się
wprawdzie więcej tą sprawą ale zawsze z
tym zastrzeżeniem, że główna treść
~~muzyki~~ sztuki zawiera się w subjektyw-
nem poczuciu tylko przez [illegible]
[illegible] [illegible].
Vischer określa muzykę jednostronnie
jako sztukę uczuć [illegible] i stara się
ją całkowicie wyprowadzić z uczucia.
Estetyka § 752 – 759 + 762 – 760. [illegible]
za do tego przekonania że uczucia i
ich odczucia [illegible] się [illegible] nie tylko
w muzyce wyrazić i nazywa muzykę
„ukoronowaniem wszystkich sztuk pięk-
nych" (§ 764). Zapomina że to czem
[illegible] obdarzona [illegible] uczucie

wyrazistego zaznaczy się między tymi wy-
razistemi znakami mazurka ~~[illegible]~~
pomieszania z cechą tylko pewną włas-
ciwie sobie miejsca. Twierdzenia
Przybora o bezbarwności mazurka
oraz o zupełnym mazurka w tym Ga-
skowym (7 i 8) są zupełnie słuszne ale
nie umie on zbyt pospiesznie składania się
pełnego spiesznie przeistaczania i niezgra-
niczonego wyczerpywania się treści ma-
zurowej, powiedzieć można przyjąć ~~[illegible]~~
mazurki do woli, do nieokreślonego jej
wyobrażenia, który mógłby przemyśleć wy-
prowadzić z dwóch przymiotników mazurka
„radość i ~~[illegible]~~ smutek." (Anal. d. Kulturg.:
(Ecla N. 172). Mazurki te oczywiście oto-
czył dopiero Szopenkowi ale znów
w kierunku jednostronnym, praw-
dziwość jego twierdzeń ostatecznie

utrzymując, że w miarę jak muzyka sta-
je się przedstawicielką objawów woli,
przestaje wyrażać estetyczne idee.
Teorya Schopenhauera wyszła od nie artysty-
krytyki jako jednostronna filozoficzna rzecz,
nie się da zastosowanie ani jako
indywidualny objaw tworzenia a twór-
cy jako twórcze siły z których powsta-
ły ich. Muzyka jest objawem tylko w
pierwszym a nie w drugim tego słowa,
znaczeniu. Pomimo tego przed,
mania teorya ta akordowo zobaczona
nie za pomocą woli wolnej od wszelkiego.
Kto bowiem dowodzi jakoby w muzycznych
utworach istnieje nie wola lub nie on,
przyjęto nie pojmuje jakim sposo-
bem artysta muzyki, którego wy-
kształcenie nie przeszkadza wszelkiej
nej normy może wypowiedzieć uczucie

Od tej sprzeczności do wspólnego zasady, -
czynnikiem tylko, i dla tego niektórzy
wprost z przekreślają muzyce wszelkiej
głębszej treści uważając jej formę za
jedyną podstawę muzycznego piękna.
Do tej gromady należy Herbart (Encyk-
klopedya Rozd. IX), a Hanslick w
swojem dziele „Vom musikalisch
Schönen" stara się bliżej ten pogląd
określić: „Treścią muzyki
jest tylko ruchem porównywania
staje się on w muzyce samą rzeczą
i jest sobie celem."
Tu nie widzi autor że istotnie potrzebną
przesłanką swoją odrębną wspólną pięk-
ność i że obie strony treść i forma
muszą być w harmonii ze sobą, by
wrażenie poezji było wspólne, musi-
na wiedzę i muzyce przyznać piękność

muzycznej nie wyłączając treści głębokiej ukrytej. Sztuka mowy i sztuka muzyki zarówno robią całem jako forma i wyrazem, zaś obie jako środki do uzewnętrznienia duchowej treści przyczem melodyjna inwencyja w muzyce, piękność formal-na ustępuje ma wagę i samodzielność jak w poezyi.

Hanslick ma tę zasługę, że przeciwnie doktrynerskim zasadom Hegla i przesadnym wywodom Vischera próbował ująć jednostronnie innej drogi i tym sposobem do wyjaśnie-nia ostatnich ... nie mało się przy-czynił.

Wychodząc z punktu widze-nia Herbartowskiego formalizmu ale jednakże treści duchowej bliższy od Hanslicka jest Lazarus

którą wznowujem dzieło „Das Leben der Seele" nazwano psychologią, wyłącznie przyjęła muzyki. Rzecz, ma on pięć [illegible] działania muzyki: estetyczne, patetyczne, symboliczne, asocyacyjne i ogólnie [illegible].
Pod estetycznem rozumie to co się da powiedzieć o pięknie formalnej, czyli o wyrazistości melodyi, rozwinięciu pięknego brzmienia i dynamiki.
Działanie patetyczne wykazuje stan podniecenia, jaki sprawia dana muzyka.
Jako określenia muzycznego wrażenia w ogólności asocyacyjne [illegible] jako [illegible] symbolicznej.
„Obrazy muzyczne z powodu swego podobieństwa do innych obrazów

wywołującą na duszę wrażenia podobne
tj. bywają przyjęte jako żywsze energiczne
i etyczne istoty i wydarzenia. (118).
Symboliczne znaczenie muzyki nada-
wana szczególnie nabiera drugi w
Lazarusa przez to że nie mają one tej
wyobrażenia barwiedne. „Słuchacz
nie potrzebuje mieć _określonych_
myśli plastycznych, teoretycznych lub
etycznych, które poda jako treść
muzyki, on nie wie i odpowie do
jakiej treści ta muzyka podobna
nie wie więc dokładnie co ona znaczy".
„Niemniej działa ona na niego przez
tę analogię, że kto ją rozpozna,
nie najgorszej nie _potrzebuje_ do
swoich domysłów. Jest to _ciemny_ obraz
które powstają w duszy ale całości
wiedzie się nie rozpoznaje. Że po-

między mistyczną i lwią konwiden-
cyą wyobraźni które sprzeczne są na
dzisiejszej drodze trzeba porzucona
pewna grupa, niekiedy nawet
cała warstwa ale stoi ona dopiero
na progu owej dojrzałości, nie prze-
kroczyła tej granicy i nie stoi
w zwierciadle zupełnem".
Tem się zmniejsza, że obrazy tam
średniowieczne i barokowej stanowiska
twórczych, im ..., tem głębiej
dziś na naszej symbolice.
Lazarus ma słuszność gdy porów-
nywa stan ten symbolicznej oper-
acyi ze stanem wyobraźni,
przepełnionej wyobrażeniami myśli
słowami, że wszakże jednak nie
pozwala zupełnie tych wyobra-
żeń identyfikować.

Jako czwarte działanie mózgu wska-
zujemy działanie associatywno-wyob-
rażanie obrazów wyobrażeń i myśli
które nie opierają się na rzeczywistych
analogiach ale tylko na przypadko-
wych osobistych przypomnieniach.
Ma się rozumieć że takie asocjacje
nie należą już do artystyki ale
mogą mieć znaczenie wówczas
gdy przez asocjację wyobrażeń
wzbudzają się w nas szczególne uczu-
cia, co szczególniej ma miejsce
gdy szczegóły tej asocjacji potrą-
cają wyobrażenia [illegible]
[illegible], rodzinne, [illegible] lub
narodowe.
Jako piąte działanie mózgu wska-
zujemy działanie ogólnej wolności,
nie i wyższe wychowanie naszej

Zamkowej atmosfery która spowija
każda muzyka. — Stosować się
mając do muzyki prawdziwie dobrego
[illegible] jak się formy
muzyczne stroi, do umieszczenia w nich,
oceniam oprócz piękna formy,
także i symbolicznej atmosfery jej
znaczenia — bez względu wkładu
do twórczości muzycznego czyli for-
malnego wdzięku.
Z pomiędzy muzyki [illegible] która o
tym mi się mówić przedmiotem mo-
jego — jako przykłady wprowadzić
wszechstronne — zanotować Ostatki
ku muzyki Angela 1884 i i muzyka
jako wzór "Odpowiedzi z tych
pisarza pozycja wrażliwość
z akcentowaną ekspresji [illegible]
— muzyki.

Engiel nie może się uwolnić od wpływu Hanslicka. Obrona z nim ... ... dopełniającego jego muzyki jest „Muzyka należy symetrycznego świadomego i nieświadomego; danego rytmu tak stosownie i uzasadniającego możliwych kombinacji tej ogólnej zasady” (265).

Ma się rozumieć że krytyka formalistyczna także taka zasada pokona. Tak Engel przez tak zwaną Hauseggera muzykę na formę wyraża muzyka. Ale o tyle ma... ...acyjne rzeczy jest indywidualna, na mowę, również nie indywidualna muzyka. Co się zaś tyczy Engela to trzeba która przez ... do muzyki jest prostszy a nie ma... tematyka a jednakże muzyka i mniej

treści nie mają, tedy też mamy,
Ta żadnej. Muzyczna „arabeska"
oplatać aby ozdobić myśl poetycz-
ną tak jak kwiaty i ornamenta
wokół oplatają prostą melodię.
Te ozdóbki nie łączą się z tą
tancerzami Engla, które się wiją
wszędzie pod obrazami jakiemi roz-
wiązywał [illegible], z Tagorem nie mniej
niedostatnio jak to przy paniami
[illegible] i [illegible].
Poezja opiera się na wrażeniu
i nerwach. Obojętny opis nie jest
poezją. Najpiękniejsze złote krążki
Engla jest właśnie jego pojęcie
charakterystyki, której istnieje
tak dobrze w elementach muzycz-
nych jak i w ogniem słowie tylko
inaczej na nas działa.

Wytworne są przykłady za pomocą których Engelwndera twierdzenie Hanslika jakoby wiadomy artysta tej samej muzyki mógł do wyrażenia różnych tekstów i można użyć wytworna jest aria w jednej pieśni Schuberta, natomiast roz-biór aryi Florestana.

Wszystkie te subtelne dowodzenia [illegible] atoli wskazują że treść muzyki gdy bowiem ma [illegible] od zmysłowej formalistyki. Mu-zyka pieśni złączona nawet bez tekstu przemawia do nas. „Między plas-tyką a poezyą stoi w środku muzyka." Wszystko to mówi że muzyka lepiej odpowiada ideałowi niż plastyka a mniej dobrze niż poezya. Lecz każda

sztuką na nową pracę do
odtwarzania świata a jej
twórczość powinna być jej naj-
mniej ile że spoglądać z pracy.
Ona to z powodu głębi
swej treści jest niejako prze-
sztuką, kontrastem logiki,
sztuką stojącą w bliskim
pokrewieństwie z religią
i Poezją owym chaotem
słowa najwyższego na-
tchnienia.
Skończyła się to nie cudzy
na [illegible] [illegible].
Ks. Rozprawy tej powsta-
nie z wiadomości
Jan Kleczyński